ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

Viranhaltijapäätös

17.09.2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö 14.9.2021

EPL/245/05.00.03/2021

Maakuntajohtajan päätös 107/2021

Asiantuntijalausunto E 95/2021 vp Valtioneuvoston selvityksestä: Komission tiedonanto EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta - Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle kirjallinen asiantuntijalausunto otsikossa mainitusta selvityksestä.

On kiitettävää, että Suomi on aktiivinen EU:n maaseutualueiden kehittämistä koskevissa suunnitelmissa ja ottaa määrätietoisesti kantaa niissä esitettyihin ehdotuksiin. Oleellista on varmistaa, että annettavat kannanotot ovat mahdollisimman hyvin linjassa Suomen maaseutupoliittisen kokonaisohjelman kanssa. Suomalaisella maaseudulla on paljon aliarvostettua potentiaalia, jonka kestävässä hyödyntämisessä ja esille tuomisessa Suomi pystyy toimimaan esimerkkinä muulle Euroopalle. Maaseutumme kykenee antamaan toimivat puitteet hyvälle elämälle ja monipuoliselle yrittäjyydelle. Näitä mahdollisuuksia on nostettu esille myös komission tiedonannossa.

Maaseudulla on merkittävä rooli EU:n **vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä**, minkä takia Suomen korostukset siitä, että vision toimeenpanossa varmistetaan toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, johdonmukaisuus, kokonaisuuden osien yhdensuuntaisuus sekä vältetään päällekkäisyyttä ja perusteetonta hallinnollista taakkaa, ovat erittäin kannatettavia.

Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) esille nostaminen on tärkeää, koska Suomessa on tämän kehittämisvälineen kautta saavutettu erinomaisia tuloksia paikallisyhteisöjen elinvoimaistamisessa. Tämän toimintatavan riittävä rahoitus on turvattava myös jatkossa.

Maaseudun **saavutettavuuden** vahvistaminen on välttämätön ehto kehittymiselle. Hyväkuntoisten väylien lisäksi tarvitaan nopeat ja toimintavarmat laajakaistayhteydet kuten muistiossa on tähdennettykin. Ne edes-

Allekirjoitettu sähköisesti
Peltola Asko, Maakuntajohtaja 17.09.2021

auttavat myös kestävän alkutuotannon turvaamista sekä maaseudun ympäristön suojelua.

Osallistavuus on ollut keskeisessä roolissa suomalaisten maaseutualueiden kehittämistyössä. On hienoa, että muistiossa korostetaan kaikkien maaseudun asukkaiden ja erityisesti nuorten mukana pitämistä heidän tulevaisuuttaan koskevassa päätöksenteossa. Vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä on muistettava kestävän kehityksen kaikki elementit: talous ja ympäristö sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys.

Alkutuotannon rinnalla on oleellista nostaa esille muutkin **maaseutuelinkeinot** ja pitää huolta myös niiden uudistumisesta. Maatalouden heikko kannattavuus ja epävarmat tulevaisuudennäkymät kuitenkin heijastuvat koko maaseudun elinvoimaan, minkä takia on välttämätöntä huolehtia erityisesti **viljelijäväestön** toimeentulosta ja hyvinvoinnista.

Maaseutuvaikutusten arviointi on väline, joka tulisi ottaa käyttöön koko Euroopan tasolla, kuten muistiossa todetaankin. Mahdollinen EU:n maaseudun seurantakeskus on koordinoitava jo toiminnassa olevan Euroopan maaseutuverkoston kanssa.

Oleellista on pitää mielessä, että **maaseutu on muutakin kuin kaupunkilaisten vapaa-ajanviettopaikka**. Siellä on hyvin monenlaisia elinkeinoja ja palveluita, ekosysteemipalvelut mukaan lukien, ja se muodostaa kestävän bio- ja kiertotalouden perustan. ”Lumovoimainen” maaseutu on hieno tavoite, mutta on muistettava, että elinvoimaisen maaseudun keskeiset elementit muodostuvat muusta kuin vapaa-ajan vietosta. Maaseudun palvelujen turvaamiseksi on aktiivisesti etsittävä innovatiivisia ratkaisuja, joissa hyödynnetään mahdollisimman paljon digitaalisuutta ja sosiaalisia innovaatioita.

Kaikkiaan EU:n komission tavoite maaseutualueitten pitkän aikavälin vision kehittämisestä on ehdottomasti kannatettava. Kuten ehdotuksessa todetaan, työ on tehtävä tiiviissä vuorovaikutuksessa maaseudulla asuvien ihmisten sekä paikallisten ja alueellisten viranomaisten kanssa. Ennen kaikkea on huolehdittava siitä, että visio ei jää pelkäksi haavekuvaksi. Sen kautta on aktiivisesti kehitettävä toimia, joilla turvataan niin suomalaisten kuin eurooppalaisten maaseutualueiden tulevaisuus ja niillä asuvien ihmisten mahdollisuudet hyvään ja täysipainoiseen elämään.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Asko Peltola
Maakuntajohtaja